

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/051-31/2011.

Üzleti titkot nem tartalmaz!

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a Szecskay Ügyvédi Iroda által képviselt **RECKITT BENCKISER (Magyarország) Termelő és Kereskedelmi Kft.** (Budapest) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban tartott nyilvános tárgyalást követően meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t.

A Versenytanács megállapítja, hogy a RECKITT BENCKISER (Magyarország) Termelő és Kereskedelmi Kft. 2010. augusztus 2-től 2010. november 21-ig alkalmazott kereskedelmi gyakorlatával fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított amikor, hogy az általa a Calgon vízlágyító termék népszerűsítésére közzétett hirdetésekben valótlan állításokat tett az ecet mosógépben való használatát illetően, ezáltal saját termékének adott célra való alkalmasságát, annak előnyeit a fogyasztók megtévesztésére alkalmas módon jelenítette meg.

Az eljáró versenytanács emellett kötelezi a RECKITT BENCKISER (Magyarország) Termelő és Kereskedelmi Kft. vállalkozást 15.000.000 Ft (azaz tizenötmillió forint) összegű versenyfelügyeleti bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára köteles megfizetni, a közlemény rovatban feltüntetve az eljárás alá vont nevét, a versenyfelügyeleti eljárás számát és a befizetés jogcímét (bírság).

Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszéknek címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtható vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A Fővárosi Törvényszék a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal azért indított versenyfelügyeleti eljárást, mert észlelte, hogy a Reckitt Benckiser (Magyarország) Termelő és Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban Reckitt Benckiser Kft., vagy eljárás alá vont vállalkozás) a 2010. év folyamán a Calgon termékkel kapcsolatban közzétett reklámjában feltételezhetően kifogásolható módon fogalmazott meg az ecet tulajdonságaira, így implicit módon a saját termékének jellemzőire vonatkozó állításokat.

A reklámban a következő állítás hangzott el:

Női szereplő: *Miért használok Calgont minden mosáshoz? Eddig ecettel vízkötelenítettem a mosógépet, ennek ellenére elromlott. Eszembe jutott, hogy az ecet akár még rozsdásodást is okozhatott, ezért Calgonra váltottam. Azóta minden mosásnál használom a vízkőképződés ellen. Más szóba sem jöhet. Az ecet pedig a salátába való.*

Szlogen: *Calgonnal a mosógép is tovább él.*

Férfi narrátor: *Megbízható védelem a vízkő ellen. Folyékony mosószeréhez próbálja ki akár a Calgon Gél változatát.*

2. A 2011. június 30-án kelt ügyindító végzés szerint az eljárás alá vont vállalkozás ezen magatartásával valószínűsíthetően megvalósította a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. és 7. §-ában foglalt tényállást, amellyel valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat.
3. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont vállalkozás fogyasztók részére megjelenített, Calgon vízlágyító terméket hirdető, 2010. január 1-től az ügyindítás napjáig - 2011. június 30-ig - alkalmazott teljes kereskedelmi gyakorlatának vizsgálatára.
4. A Reckitt Benckiser Kft. ellen a Gazdasági Versenyhivatal korábban tíz alkalommal folytatott versenyfelügyeleti eljárást. A tíz eljárásból kettőt, a VJ/96/1998. és a VJ/20/2008. számú eljárást jogsértés hiányát megállapítva zárta le a Versenytanács. A VJ/79/2002. számú ügyben a Versenytanács kötelezettségvállalás elfogadása mellett megszüntette az eljárást. Hét esetben azonban a Gazdasági Versenyhivatal fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt jogsértést állapított meg. Ennek okán a Reckitt Benckiser Kft. terhére a VJ/91/2001. számú ügyben 1.000.000,- forint; a VJ/71/2002. számú ügyben 2.000.000,- forint; a VJ/91/2002. számú ügyben 1.000.000,- forint; a VJ/129/2005. számú ügyben, 4.000.000,- forint bírság került kiszabásra. A VJ/118/2006. számú ügyben 10.000.000,- forint; a VJ/163/2006. számú ügyben 1.000.000,- forint; míg a VJ/207/2007. számú ügyben 15.000.000,- forint összegű bírság megfizetésére kötelezte a GVH az eljárás alá vont vállalkozást.

II. Az eljárás alá vont vállalkozás

5. Az alapító Benckiser GmbH 1990 decemberében határozott a társaság alakulásáról, Benckiser Termelő és Kereskedelmi Kft. néven. A társaság 1990 decemberében kezdte meg tevékenységét. A cégbejegyzés időpontja: 1991. május 15.
6. A vállalkozás fő tevékenysége háztartási tisztítószer importálása, hazai és import alapanyagokból történő gyártása, értékesítése; gyógyszerek, gyógyászati termékek nagykereskedelme.

A Reckitt Benckiser Kft. Magyarországon a Finish, Vanish, AirWick, Calgon, Veet, Mortein, Harpic, Cillit, Dosia, Quanto, Tiret, Scholl, Durex termékmárkák forgalmazásával foglalkozik.
7. A Társaság 2007. év folyamán megszerezte a gyógyszer-nagykereskedelmi engedélyt, és a Nurofen, Strepsils, Strephep elnevezésű recept nélkül kapható gyógyszerek forgalmazását kezdte meg. 2010. év folyamán bevezetésre került a magyar piacra a Dettol márka, ezzel megkezdődött az antiszeptikus fertőtlenítőszer értékesítése a gyógyszertárakban.
8. A Reckitt Benckiser Kft. 2011. évi beszámolója alapján elért nettó árbevétele 75.236.993.- Ft volt. Az eljárás alá vont vállalkozás 2010-ben [üzleti titok] Ft, 2011. év első félévében pedig [üzleti titok] Ft nettó árbevételre tett szert csak a Calgon termék forgalmazásából.¹

III. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

9. Az eljárás alá vont által alkalmazott kereskedelmi kommunikáció azon állításai képezték a vizsgálat tárgyát, melyek a mosógépben vízkötelenítés céljából használt ecet hatástalanságára, illetve esetleges nem kívánt hatásaira utalnak, ezzel közvetett módon a Calgon alkalmasságát hangsúlyozva: *„Eddig ecettel vízkötelenítettem a mosógépet, ennek ellenére elromlott. Eszembe jutott, hogy az ecet akár még rozsdásodást is okozhatott, ezért Calgonra váltottam.”*
10. A Reckitt Benckiser Kft. a Calgon vízlágyító szer vizsgált marketingkommunikációja során kizárólag egy, televízióban sugárzott reklámot tett közzé, mely 2010. augusztus 2-től 2010. november 21-ig volt adásban. A Reckitt Benckiser Kft. a vizsgált kereskedelmi kommunikáció kapcsán egyéb reklámeszközt a Calgon népszerűsítésére nem használt fel.

A reklámot több médiaszolgáltató is sugározta, többek között a TV2, a VIASAT3, a Spektrum, a TV Paprika, a Filmmúzeum. A reklám spotlistáját a VJ/51-004/2011. számú irat 5. számú melléklete tartalmazza.

A vizsgálat tárgyát képező reklám megjelentetésének teljes költsége [üzleti titok] Ft volt²

¹ VJ/51-003/2011. és VJ/51-014/2011. számú irat, üzleti titok.

² VJ/51-003/2011. számú irat tartalmazza, üzleti titok

IV.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlattal érintett áru és árupiac

Az érintett áru

11. A vizsgált reklámban szereplő Calgon vízlágyításra kifejlesztett termék, azaz nem vízkötelenítő szer, hanem megelőzést szolgáló készítmény. Megakadályozza a vízkő képződését a mosógépben, ezzel védve a mosógép fűtőelemét, csöveit és dobját a káros lerakódásoktól. A Calgon vízlágyító por, tableta és gél formában kapható. A terméket drogériákban, élelmiszerboltokban, diszkontboltokban, szuper- és hipermarketekben lehet beszerezni.
12. A vízlágyításra alkalmazott termékek tapasztalati jellegű termékek, tekintettel arra, hogy a vízkövesedés folyamatának megakadályozása, illetőleg lelassításának ellenőrzése csak egy bizonyos idő elteltével lehetséges. A fogyasztók a vásárlás előtt a termék hasznosságáról nem győződhetnek meg, sőt arról még a termék felhasználása után sem bírhatnak pontos tudással.

A piac keresleti és kínálati oldala

13. Az ivóvíz élvezeti értékét és a mosáshoz használt víz hatékonyságát részben a vízben oldott ásványi anyagok mennyisége, az ivóvíz keménysége határozza meg. A víz keménységét a kalcium- és a magnézium-ionokhoz kötött hidrogén-karbonát okozza. Ennek az utóbbi anyagnak megvan az a tulajdonsága, hogy nyomásnövekedés vagy hőmérséklet-növekedés hatására a hidrogén-karbonáttal oldottan tartott karbonátok kiválnak, és ásványi lerakódásokat, úgynevezett „vízkövet” hagynak azokon a felületeken, amellyel érintkeznek. Ez átfolyási- és hőteljesítmény-csökkenést okoz.
14. A vízkőképződés ellen vízlágyítót, a már lerakódott vízkő ellen pedig vízkőoldót használnak. Mind a vízlágyító, mind a vízkőoldó termékek potenciális fogyasztóinak tekinthető Magyarország valamennyi háztartása. A vízlágyítók, valamint a vízkőoldók piacát egymástól élesen nem lehet elhatárolni, a potenciális fogyasztók akár a kétféle termékcsoportot felváltva is használhatják.
15. A vízlágyítók közé azok a termékek tartoznak, amelyek a mosógépben történő mosási ciklus folyamán a felhasznált víz lágyítására szolgálnak, így a vízkőképződés megelőzését segítik. A vízkőoldók a már kialakult vízkövet célozzák meg, és nem a mosási ciklus folyamán alkalmazandóak. A Calgon termékek a vízlágyítók csoportjába tartoznak.
16. A vízlágyításra több módszer is alkalmas, ezek egy lehetséges csoportosítása az alábbi :
 - kémiai eljárás (a háztartásokban ez a legelterjedtebb, ebbe a csoportba tartozik a Calgon is),
 - fizikai eljárásokon alapuló ioncserélő vízlágyító készülékek,
 - nagyfrekvenciás jel kibocsátásán alapuló készülékek,
 - mágneses eljárás.
17. A kémiai jellegű vízlágyító termékek piacának meghatározó szereplői a kiskereskedelmi áruházak sajátmárkás termékei, valamint a Henkel Magyarország Kft. által forgalmazott Csillag márkájú vízlágyító és a Reckitt Benckiser Kft. által forgalmazott Calgon.

18. A vízkőoldó termékek kevésbé márkázottak. A következő, mosógépben használható vízkőoldó szerek kaphatóak kiskereskedelmi forgalomban (a teljesség igénye nélkül): az Auro Expressz vízkőoldó, a Dr. Beckmann mosógép vízkőoldó, Vízkőoldó ecettel és citromsavval, Polly mosógép vízkőoldó, Sano vízkőoldó mosógépbe, Celin Vízkőoldó háztartási gépekhez, Klar vízkőoldó.
19. Az ecethez a vízkőoldó hatáson túl egyéb termékjellemzők is társulnak. Az ecet természetes anyag, olcsó és gazdaságos, szinte minden háztartásban megtalálható, univerzális szer.
20. A mosógép ecettel vagy más, vízkő kezelésére alkalmas egyéb termékkel történő vízkőtelenítésének gyakorisága nagy eltéréseket mutathat, mivel a gyakoriság megválasztásának szempontjai szubjektívek.

V.

Az eljárás alá vont álláspontja

A vizsgált reklám által közvetített üzenettel kapcsolatban

21. A Reckitt Benckiser Kft. álláspontja szerint a vizsgált reklám üzenete az, hogy a már lerakódott vízkő ecettel való eltávolításának káros hatása lehet a mosógép alkatrészeire, ehelyett inkább javasolt a vízkő képződését megelőzni. Erre javasolják a Calgon használatát.
22. Az eljárás alá vont vállalkozás előadta, hogy bár mind a Calgon, mind a (mosás során felhasznált) ecet alapvető rendeltetése a vízkő elleni védelem, a Calgon a vízkőképződés **megelőzésére** szolgáló vízlágyító, míg az ecet a már kialakult vízkő **eltávolítására** szolgál. A vízkőképződést - mint bármilyen egyéb problémát - jobb megelőzni, mint a már kialakult és esetlegesen a mosógép meghibásodásához vezető vízkövet kezelni. A kialakult vízkő káros hatással van a mosógépre, illetve annak alkatrészeire. Ennek igazolására a vállalkozás csatolta a Szonda Ipsos által 2009 márciusában készített kutatást, mely alátámasztja, hogy az elromlott mosógépek szignifikáns arányánál az elromlás oka a kialakult vízkő volt³.
23. A kifogásolt tévéreklámban az ecet használatára történő utalás nem azt az üzenetet kívánja közvetíteni, hogy a mosógép az ecet használata miatt romlott el, sem azt, hogy az ecetnek nincs vízkövet eltávolító hatása. Álláspontjuk szerint az ecet használata ugyanakkor magában foglalja azt a kockázatot, hogy a fogyasztók nem fordítanak figyelmet a vízkő kialakulásának megelőzésére, és kizárólag a már kialakult vízkő ellen védekeznek, ami viszont azzal járhat, hogy a mosógép alkatrészein az egyes ecettel történő kezeléseket közötti időszakokban folyamatosan vízkő képződik. A kialakult vízkő akár a mosógép meghibásodásához vagy a mosógép gazdaságtalanabb működéséhez is vezethet. Előfordulhat az is, hogy a fogyasztó már későn kezd ecettel vízkőteleníteni, és nem képes megakadályozni a vízköves mosógép elromlását. Az ecet használata mindemellett egyébként rozsdásodáshoz is vezethet, amit független laboratórium által készített kutatás is alátámaszt⁴, vagyis a Reckitt Benckiser Kft. a reklámban kizárólag olyan reklámállításokat kommunikált, amelyekkel kapcsolatban rendelkezett megfelelő alátámasztással.

³VJ/51-010/2011. számú irat 7.sz. melléklete

⁴VJ/51-004/2011. számú irat 7.sz. melléklete.

24. Az eljárás alá vont vállalkozás álláspontja szerint a vízkő általi meghibásodás és az ecet korróziós hatása mint két létező probléma megoldására ad választ a reklám, amelynek teljes üzenete az, hogy a fogyasztók számára inkább a vízkőképződés megakadályozását célszerű választani. Álláspontja szerint a reklám első mondata azt jelenti, hogy bár az ecet vízkőoldóként alkalmas a vízkő eltávolítására, előfordulhat, hogy ez mégsem elegendő megoldás (erre utal az „ennek ellenére elromlott” fordulat), és a megelőzést biztosító vízlágyítóra van szükség. Ez utóbbi üzenetet erősíti, hogy a reklám végén a háziasszony kiemeli, a Calgont vízkőképződés ellen használja. A korróziós hatás tekintetében előadta, hogy e körben egy addicionális problémafelvetésről van szó (ahogyan azt a reklám szóhasználata [„még”, „is”] alátámasztja), amivel a fogyasztók figyelmét az ecet esetleges káros hatására kívánta felhívni.⁵ A korrózió, illetve a rozsdásodás önmagában a fogyasztó számára mindenképpen olyan tartalommal bír, hogy valami meghibásodik, elromlik – élettartama csökken.⁶

A vizsgált reklámállítás bizonyítottságával kapcsolatos előadás

25. A Calgon mint vízlágyító nem a már kialakult problémát kezeli, hanem megelőzi a vízkőképződést, ezt a VJ/51-007/2011. számon iktatott irat 8. számú melléklete támasztja alá, amelyben az eljárás alá vont vállalkozás saját méréseivel kívánta igazolni a Calgon hatékonyságát. A VJ/51-007/2011. számon iktatott irat 9. számú mellékleteként csatolt vizsgálat (amelyet ugyancsak saját K+F laboratóriumában végzett) eredménye azt mutatja, hogy a Calgon használata nélkül a mosógép fűtőszála meghibásodhat, míg Calgon használata mellett a mosógép fűtőszála kétszer hosszabb ideig működik, így a Calgon használata növeli a mosógép élettartamát. A Calgon használata emellett még rozsdásodáshoz sem vezet, amit a Reckitt Benckiser Kft. belső tudományos részlege által kiadott állásfoglalás⁷ igazol.
26. A Reckitt Benckiser Kft. álláspontja szerint a vizsgálat alá vont reklám mindenben megfelel a vonatkozó jogszabályoknak, ugyanis az abban elhangzott reklámállításokat igazolni tudja. Az eljárás alá vont vállalkozás előadta, hogy álláspontja szerint a reklám nem ütközik az Fttv. 6. és 7. §-aiba. A kereskedelmi kommunikáció során a vállalkozás nem valósított meg megtévesztő kereskedelmi gyakorlatot, sem pedig megtévesztő mulasztást, tekintettel arra, hogy a reklám nem tartalmazott olyan valótlan információt, illetve nem jelenített meg valós tényt olyan módon, amely megtévesztette vagy alkalmas volt arra, hogy megtévesztesse a fogyasztót, és ezáltal a fogyasztót nem készítette olyan ügyleti döntés meghozatalára, amelyet egyébként nem hozott volna meg, illetve erre nem volt alkalmas, továbbá nem hallgatott el semmilyen olyan tényt vagy információt, amely befolyásolhatta volna a fogyasztó ügyleti döntését.

Az ecettel kapcsolatos fogyasztói szokásokra vonatkozó kutatás

27. Az eljárás alá vont becsatolt egy ecettel kapcsolatos fogyasztói szokásokat elemző, „Ecethasználat a mosógépben” című kutatási anyagot, amelyet a Research Garden kvalitatív piackutatásra specializálódott ügynökség készített 2006 novemberében a Reckitt Benckiser Kft. számára. A kutatási anyaggal kapcsolatban az eljárás alá vont vállalkozás előadta, hogy a Reckitt Benckiser Kft. azt azért készítette, hogy a jóhíszeműség és a szakmai gondosság elveit szem előtt tartva részletes ismereteket

⁵VJ/51-025/2011. számú irat

⁶VJ/51-026/2011 számú jegyzőkönyv

⁷VJ/51-007/2011. számú irat 10. sz. melléklete.

szerezzen a háziasszonyok ecethasználati szokásairól a laboratóriumi vizsgálat megrendelését megelőzően, azaz hogy a laboratóriumi kutatás oly módon legyen előkészíthető, hogy a Reckitt Benckiser Kft. már rendelkezik gyakorlati tapasztalatokkal a háziasszonyok ecethasználati szokásait illetően.

28. A vízkövel kapcsolatosan előadta, hogy a Szonda Ipsos jelentése nem hiányos abban a körben, hogy nem vizsgálta azt, a fogyasztók mekkora hányada használt ecetet a vízköoldásra a mosógépek meghibásodása esetén. A jelentést csak azért csatolta, hogy igazolja vele azt, hogy a mosógépek elromlásának szignifikáns okozója a vízkőképződés. Hivatkozott egy korábbi – versenyfelügyeleti eljárásnak nem minősülő – hivatali eljárásra, amelyben a GVH vizsgálta, és megfelelőnek találta a Szonda Ipsos Kutatást, és a Calgon termékkel kapcsolatban akkor semmilyen kifogást nem emelt.
29. Hangsúlyozta, sosem állította azt, hogy az ecet alkalmatlan lenne a vízkőtelenítésre. A reklám azt hangsúlyozza, hogy mivel a mosógép belsejét a fogyasztó nem tudja állandóan ellenőrizni, nem akkor fog vízköoldót (ecetet) használni, amikor az alkatrészek vízkövesek, hanem saját belátása szerinti időszakonként. „Emiatt fennáll annak a veszélye, hogy a fogyasztók az alkatrészeken keletkezett vízkő eltávolítását már csak annak kialakulása után kezdik meg. Ettől előnyösebb a vízkőképződés megelőzése, amire a Calgon megoldást nyújt.”

Független laboratórium által készített kutatás az ecet korróziós hatására vonatkozóan

30. Az eljárás alá vont becsatolta a LabTest SRL Unipersonale (székhelye: 30030 Cazzago di Pianiga (VE), Via Friuli Venezia Giulia, 65/1) által 2007. április 16-án készített, a „Fe, Cr és Ni nehézfémek vízben való kibocsátásának kimutatása ICP eljárással ecetnek mosógép tisztítására való használata során” tárgyú P207025. sz. jelentését⁸ is. A vizsgálat célja annak megállapítása volt, hogy az ecetnek mint mosógép tisztítószernek az alkalmazása képes-e korróziót (nehézfém kibocsátást) okozni a szerkezet fémfelületein.
31. A teszt során 20%-os [üzleti titok] márkájú ecetsav-eszenciát (élelmezési célú ecetet) használtak fel, 750 ml adagolással. A tesztelést 2 darab új, Whirlpool AWO/D 4312 típusú előltöltős mosógépen végeztél el, öt megismételt mosás során. A mosási hőfok 95°C volt. A víz keménysége: 29 +/- 1 °F (francia fok) volt, ami kemény víznek felel meg.
32. [üzleti titok]
33. A laboratóriumi teszt a fűtőszál súlyát is vizsgálta az öt megismételt mosás előtt és után. [üzleti titok]
34. A tesztelés eredményeit a jelentés az alábbiak szerint foglalja össze:
[üzleti titok]
35. A vizsgáló által a laboratóriumi kutatás módszertanával és eredményeivel kapcsolatban feltett kérdésekre az eljárás alá vont vállalkozás az alábbi kiegészítéseket tette⁹.
36. A rozsdamentes acél korróziója nem különbözik a köztudatban élő korróziós folyamatától, azaz azoktól a kémiai reakcióktól, amelyek során az adott fémfelület roncsolódik, és amely folyamatokban a fémek oxidálódnak, vagyis elektront adnak le. A korrózió azt jelenti, hogy a mosógép fém-alkatrészeinek (jelen esetben a fűtőszál,

⁸ VJ/51-004/2011. számú irat 7. sz. melléklete.

⁹ VJ/51-011/2001. számú adatszolgáltatás

vagy a dob) felülete az ecet használatából eredő savas pH-értékű elegy miatt roncsolódik, és a roncsolódás folytán nehézfémek (Fe, Cr, Ni) kerülnek a mosógépben a mosás során képződött folyadékba. Ennek okán a teszt során alkalmazott ICP módszerrel nem a fűtőszál felületét vizsgálták, hanem a mosógép fém-alkatrészeinek felületéről való lebomlásból eredő, a mosófolyadékba kerülő nehézfém-kibocsátást, a vas-, króm- és nikkell ionok jelenlétét mérték.

37. A vizsgálati eredmény alapján az első ecettel való mosás alkalmával nagyobb mennyiségű fém vált le, ugyanakkor a második és ötödik ecettel való mosások során továbbra is magas volt a fémtartalom anélkül, hogy csökkenő tendenciát mutatott volna. Az összehasonlításképpen csak vízzel elvégzett mosások során mért fémtartalom végig nagyon alacsony maradt, a referencia csapvíz értékeivel megegyező értékeket mutatott. A nehézfém-kibocsátás a korrózió eredménye, és a korrózió csakugyan azt jelenti, hogy az ecet használatából eredő savas pH-értékű elegy folytán a fémrészek leválnak a mosógép fém-alkatrészeinek (fűtőszál és dob) felületéről. Ez bizonyítja, hogy a fématomok az ecet használata folytán (azaz a korrózióból kifolyólag) váltak le.
38. [üzleti titok]
39. A vizsgáló arra vonatkozó kérdésére, hogy a fűtőszál súlyának elemzése kapcsán a tesztelés eredményét milyen szignifikanciaszint mellett kapták, tehát mi igazolja, hogy a fűtőszál [üzleti titok] tömegcsökkenése mérési hibahatáron kívül esik, az eljárás alá vont előadta, hogy a mosógép fémrészeinek korrózióját az ICP-eljárással nyert adatok igazolják, a fűtőszál súlyának mérése a kutatást végző intézmény által alkalmazott mérési protokoll, tesztelési eljárás kötelező eleme. [üzleti titok]
40. A rozsdásodással kapcsolatban hivatkozott az általa becsatolt ecethasználattal kapcsolatos kutatási eredményeket tartalmazó jelentésre. Rámutatott, hogy az előzetes álláspontban kifejtettekkel szemben a kutatás eredményei alátámasztják a megválasztott értékeket: a vizsgálat során a mosógéppel elérhető legmagasabb hőfokon történt a vízkötelenítési folyamat, tekintettel arra, hogy azt a fogyasztók több mint 90%-a a szokásos mosási hőfoknál (30-40°C) magasabb hőmérsékleten végzi.
41. [üzleti titok]

A bírsággal kapcsolatos előadása

42. A bírság kiszabásával kapcsolatban előadta, hogy az általános szempontok alapján helye van enyhítő és súlyosító körülmények figyelembevételének, a versenytanács az előzetes álláspontjában azonban csak a súlyosító körülményekre utalt. Ebben a körben hivatkozott a felróhatóság hiányára.
- Előadta, hogy a reklám alapján a vállalkozás felróhatósága még akkor sem lenne megállapítható, ha annak valamely állítása objektíve alkalmas a fogyasztók megtévesztésére. A Szonda Ipsos kutatási jelentése alátámasztja azt, hogy a vízkőképződés szignifikáns problémája a mosógépeknek, míg a LabTest vizsgálata kellően alátámasztotta az ecet korróziós hatását, és a Research Garden vizsgálat pedig az ecethasználati szokásokat.
43. A Versenytanács utalása az előzetes álláspontban az eljárás alá vont vállalkozással szemben korábban lefolytatott eljárásokra önmagában ellentétes a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Versenytanács elnökének 1/2007 számú közleményben foglaltakkal. Abban az áll, hogy a GVH a kérdéses határozat meghozatalát megelőző öt évben korlátozza a korábbi jogsértések figyelembevételét. A felhívott eljárások ennél régebbiek voltak, és az eljárás alá vont a jelen eljárást megelőző 5 évben

jogkövető magatartást tanúsított a kereskedelmi kommunikációja során. E körben ismételten hivatkozott arra, hogy a GVH a Calgon kereskedelmi kommunikációját – versenyfelügyeleti eljárásnak nem minősülő – eljárásában vizsgálta, és azzal szemben kifogást nem emelt.

44. A Versenytanács elmulasztotta figyelembe venni azt az enyhítő körülményt, mely szerint az eljárás alá vont mindent megtett a téves tájékoztatás miatt felmerült fogyasztói panaszok orvoslására, és intézkedett a hasonló panaszok megelőzése érdekében. E körben utalt arra, hogy a reklámmal szemben felé panasszal élő Tudatos Vásárlók Egyesületének kimerítő választ adott a felmerült kifogásokra. Nem értékelhető az együttműködés hiányaként az, hogy a vállalkozás az üzleti titkot képező kutatási anyagait nem osztja meg a fogyasztókkal, hanem csak azok eredményeit közli. Előadta azt is, hogy az eljárás megindítása óta nem folytatott olyan kereskedelmi kommunikációt, ami az ecet vízkóoldó hatásának a Calgon vízlágyító hatásával való összevetését tartalmazta volna.
45. Abban a körben, hogy a bírságösszeg kellő elrettentő erőt képvisel-e, azzal érvelt, hogy mivel a cég az elmúlt öt évben jogkövető magatartást tanúsított, és figyelembe véve a cég reklámtevékenységének intenzitását, elenyésző az esetleges jogsértés súlya. Ilyen háttér mellett önmagában a jogsértés megállapítása is kellő elrettentő erőt képviselne, amint az a legutóbbi esetben is történt, hiszen azóta nem tanúsított jogsértő magatartást.
- A kettős értékelés tilalmába ütközne álláspontja szerint az a megoldás, ha a Versenytanács a súlyosító körülmények között a korábbi eljárásokat is figyelembe venné, és a kellő elrettentő erő értékelése körében erre alapozva emelné a bírság összegét.
46. Mindezek alapján elsődlegesen kérte az eljárás megszüntetését, másodlagosan – jogsértés megállapítása esetén – bírság mellőzését, harmadlagosan pedig, bírság kiszabása esetére az általa hivatkozott enyhítő körülmények figyelembevételét.

VI.

Jogszabályi háttér

47. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése értelmében az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint a törvény hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely a Magyar Köztársaság területén valósul meg, továbbá arra is, amely a Magyar Köztársaság területén bárkit fogyasztóként érint.
48. Az Fttv. 2. §-ának
- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
 - d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja.
49. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése szerint tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat.

50. Az Fttv. 3. § (3) bekezdése szerint tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő vagy agresszív.
51. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése szerint a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni.
52. Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére - olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas – többek között – b) az áru lényeges jellemzői, így különösen bg) az adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, előnyei tekintetében.
53. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.
54. Az Fttv. 14. §-a szerint a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
55. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja értelmében a Gazdasági Versenyhivatal a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló versenyfelügyeleti eljárásában a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) rendelkezéseit alkalmazza, az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel.
56. A Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését.
57. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja.

A (2) bekezdés szerint, ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozásoknak, illetve vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó.

A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági

verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VII. Jogi értékelés

A kereskedelmi gyakorlat

58. Az Fttv. 2. §-ának d) pontja alapján a Versenytanács megállapította, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárás szempontjából az eljárás alá vont vállalkozás III. fejezetben részletesen ismertetett magatartása kereskedelmi gyakorlatnak minősül.

A kereskedelmi gyakorlat címzettjei

59. Az Fttv. 2. §-ának a) pontja alapján a vizsgált kereskedelmi gyakorlat címzettjei kizárólag önálló foglalkozásukon és gazdasági tevékenységükön kívül eső célok érdekében eljáró természetes személyek, így a vizsgált kereskedelmi gyakorlatra az Fttv. hatálya kiterjed.
60. Az eljárás alá vont vizsgált magatartásának értékelése kapcsán a Versenytanács megállapította továbbá, hogy annak megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el (Fttv. 4.§-ának (1) bekezdés).

Ügyleti döntés

61. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Egy fogyasztói döntési folyamat során több ügyleti döntés meghozatalára is sor kerülhet, amelyek mindegyikének meghozatala esetén súlya lehet a vállalkozások által folytatott kereskedelmi gyakorlatoknak. Az ügyleti döntés torzítása bekövetkezhet a fogyasztói döntéshozatali folyamat bármely szakaszában, vagyis a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelensége a döntési folyamat egésze során vizsgálható.
62. A fogyasztói döntési folyamat ugyanakkor a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, és a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra – ideértve a figyelem felkeltését is. Önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó felveszi a kapcsolatot a vállalkozással, már kifogásolható, hiszen ennek során a vállalkozás „meggyőzheti” a fogyasztót, „ráveheti” a vállalkozás számára előnyös döntés meghozatalára. Az üzleti-piaci folyamatok igen lényeges mozzanata a kölcsönös kapcsolatfelvétel, amelynek során mindkét félnek számos alternatíva áll a rendelkezésére a realizáláshoz. Általában jogsértést eredményez, ha ezen kapcsolatfelvétel alapja, elindítója egy tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat, különösen egy tisztességtelen reklám.
63. Az eljáró versenytanács szerint a fogyasztó a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal összefüggésben elsődlegesen arra vonatkozóan hoz ügyleti döntést, hogy használjon-e (vásároljon-e) az eljárás alá vont által kínált Calgont, különösen az ecet helyett.

Az eljárás alá vont felelőssége a kereskedelmi gyakorlatért

64. Az eljáró versenytanács az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése értelmében megállapította, hogy az eljárás alá vont a vizsgált kereskedelmi gyakorlatért az Fttv. alapján felelősséggel tartozik, mivel a Calgon termék értékesítéséből árbevétele származott, annak értékesítésének ösztönzése nem vitathatóan érdekében állt.

Az Fttv. szerinti értékelés

65. Az Fttv. hármas követelményrendszert alkalmaz azáltal, hogy definiálja a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot. Az Fttv. 3. §-ának (2)-(4) bekezdései értelmében egy kereskedelmi gyakorlat három esetben minősülhet tisztességtelennek:

- ha az adott kereskedelmi gyakorlat szerepel az Fttv. mellékletében (az ún. „feketelistán”),
- ha a kereskedelmi gyakorlat megtévesztő vagy agresszív, teljesítve a 6-8. §-ban szabályozott feltételeket
- ha teljesülnek az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésben rögzített feltételek.

A szabályozás logikájából (generális-speciális-feketelista viszony) adódóan mindig azon tényállási elemeket kell vizsgálni, amelyeknek a magatartás különösen megfeleltethető, az általánosabb tényállási elemeket nem, hiszen azokat a jogalkotó megvalósultnak tekinti.

Az adott esetben a Versenytanács az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlatát az Fttv. 6. §-át szem előtt tartva értékelte.

66. Az Fttv. 6. §-ában meghatározott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat megvalósulásának megállapításához egyrészt azt kell értékelni, hogy a versenyfelügyeleti eljárás során vizsgált magatartás alkalmas volt-e arra, hogy a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg. Az értékelés további eleme, hogy e döntés alapjául szolgáló információ megtévesztő volt-e valamely, a jogszabályban meghatározott tényező tekintetében azáltal, hogy valótlan információt tartalmazott vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon jelenített meg.
67. A vizsgált reklámállítások a Versenytanács szerint kettős üzenetet hordoztak a fogyasztók számára. Az „eddig ecettel vízkötelenítettem a mosógépem, ennek ellenére elromlott. Eszembe jutott, hogy az ecet akár még rozsdásodást is okozhatott, ezért Calgonra váltottam” szlogen ugyanis egyrészt azt sugallja, hogy az ecet nem alkalmas a mosógépnek vízkő által okozott meghibásodása elleni védekezésre, mert használata ellenére elromolhat a mosógép, emellett azt is közvetíti, hogy az ecet miatt esetlegesen rozsdásodás léphet fel. A Versenytanács megjegyzi, hogy ez utóbbi értelmezést megerősíti az eljárás alá vont azon előadása, hogy a reklámokban az ecet esetleges káros hatásaira is fel akarta hívni a fogyasztók figyelmét (vö. 24. pont).
68. A Versenytanács álláspontja szerint a fenti reklámállítások kétségtelenül alkalmasak a fogyasztó fentebb említett üzleti döntésének befolyásolására, mivel a Calgont az ecettel összevetve hatékonyabb és biztonságosabb szernek tüntetik fel, amely alkalmas a mosógép meghibásodásának elkerülésére, illetve nem okoz rozsdásodást. Az állítások megtévesztő jellegét a Versenytanács is a reklám előző pontban ismertetett két üzenete alapján vizsgálta.

69. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat üzenetére tekintettel az eljárás alá vontnak azt kellett volna bizonyítania, hogy az ecet használata ellenére vízkő alakul ki a mosógépben, olyan mennyiségben, ami a gép meghibásodásához vezethet.
70. Az eljárás alá vont vállalkozás az eljárásban hivatkozott arra, hogy vizsgálatokat végzett annak érdekében, hogy az ecet hatását, hatásmechanizmusát felderítse. Az erre vonatkozó kísérletek eredménye már a vizsgált kommunikáció közzétételének időpontjában rendelkezésére állott, így annak ismeretében járt el akkor, amikor a vitatott reklámkifejezéseket kommunikálta.
71. A Versenytanács azonban a becsatolt anyagokból (Research Garden és Szonda Ipsos jelentés) azt állapította meg, hogy az eljárás alá vont vállalkozás nem tudta bizonyítani azt, hogy az ecettel történő vízkőtelenítés ellenére a mosógépek a vízkő miatt hibásodtak meg. Önmagában a becsatolt adatok ugyanis csak azt igazolják, hogy a már kialakult vízkő káros lehet a mosógépre, de hogy a reklámállítás szerinti meghibásodás ecet használata esetén is bekövetkezik, arra nem nyújtott bizonyítékot.
72. Nem vitatja a Versenytanács az eljárás alá vont vállalkozás azon érvelését, hogy a hirdetett Calgon termék valójában a vízkőképződést *megelőző hatású*, szemben a hivatkozott ecettel, amelyről bizonyított és köztudomású az a tény, hogy a már kialakult vízkő feloldására alkalmas.
73. Elfogadta a Versenytanács azt az érvelést is, amely szerint a vízkő képződése, megjelenése önmagában káros a mosógépekben, mert egyrészt a forgó alkatrészeknek az álló részekkel való csatlakozási pontjaiban, valamint a gumi alkatrészekben történt lerakódása károsítja a szerkezetet, másrészt pedig a fűtőtesten történő lerakódás gátolja, korlátozza a hőátadást, és elvezethet a fűtőszál burkoló csövének átlukadásához. Az azonban, hogy ez mennyi idő múltán okoz meghibásodást, a mosógép élettartama alatt okoz-e olyan mértékű elváltozást, ami a háztartási eszköz meghibásodását eredményezi, nem egyértelmű, s erre vonatkozóan az eljárás alá vont sem csatolt meggyőző bizonyítékot.
74. A becsatolt - Szonda Ipsos által 2009 márciusában készített – kutatási jelentés mindössze azt támasztja alá, hogy [*üzleti titok*]¹⁰. Ebből azonban nem vonható le sem az ecettel sem más anyaggal a vízkő okozta meghibásodás elleni védekezés hatékonyságára vonatkozó következtetés, tekintettel arra hogy a vizsgálat a vízkő elleni védekezés tényének és módjának a vízkő okozta meghibásodási arányra gyakorolt hatását illetően nem tartalmaz adatot.
75. Mindezek alapján a Versenytanács arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem bizonyított, hogy az ecet használata mellett a mosógép vízkőképződés miatt meghibásodhat.
76. Az Fttv. 14. §-a értelmében a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Mivel a fentiek értelmében a vállalkozás a vízkövesedéssel kapcsolatos állítását a becsatolt adatokkal nem bizonyította, a Versenytanács úgy tekintette, hogy az állítás nem felelt meg a valóságnak.

¹⁰ VJ/51-007/2011 számú irat 7.sz. melléklet, 5. és 25. old. , üzleti titok

77. A reklám üzenete szerint az ecet használata rozsdásodáshoz is vezethet. A Versenytanács szerint az átlagfogyasztó számára a rozsdásodás a fémek (vas) elszíneződéssel járó károsodását, oxidációját jelenti, amely eleinte a fém felületén képződik, majd – kellő prevenció hiányában – a teljes felületet beborítja, az anyagot átjárva azt tönkreteszi. Ezt a fogyasztói értelmezést az eljárás alá vont tárgyaláson tett nyilatkozata is alátámasztja.
78. Az eljárás alá vont a reklámbeli rozsdásodással kapcsolatos állításának alátámasztására egy független laboratórium által készített kutatást csatolt (LabTest SRL Unipersonale laboratórium vizsgálata)¹¹, amely a korrózió mértékét elemezte. A kutatás ugyanakkor arra vonatkozóan nem tartalmazott adatokat, hogy a tapasztalt mértékű fémkioldódás milyen időtávon vezethet el a reklám által állított – az átlagfogyasztó számára látható jelekkel járó – rozsdásodáshoz, az a mosógép normál körülmények között várható élettartama alatt okozhat-e olyan mértékű roncsolódást a fém alkatrészekben, szerkezetekben, ami a mosógép meghibásodásához vezethet. A fűtőszál méretének változása alapján pedig az eljárás alá vont által elismerten sem lehet megalapozott következtetéseket levonni az ecet hatását illetően (vö. 39. pont).
79. Megjegyzi a Versenytanács, még ha a kutatási eredmények alá is támasztanak az eljárás alá vont állítását, a kutatás módszertana nem felelt meg a tudományos vizsgálatoktól elvárt, a Versenytanács által több ízben meghatározott követelményeknek,¹² így az az eljárásban a tényállítások bizonyítékként ez okból sem elfogadható. A két azonos típusú mosógépen végzett öt-öt mosás ugyanis nem eredményezhet statisztikailag robusztusnak tekinthető megállapításokat. Sem a felmérés, sem a felmérés alapján végzett teszt nem tartalmazott deskriptív statisztikai adatokat, választott szignifikanciaszintet, extrém értékekre (outlierekre) való korrigálás módszertanát.
80. A Versenytanács a fentiek alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont az ecet reklámban állított rozsdásodást és ezáltal a mosógép meghibásodását okozó hatását az eljárás során nem bizonyította, így az állítás – figyelemmel az Fttv. 14. §-ában foglaltakra – valótlannak tekintendő.

Összegzés

81. Figyelemmel az előzőekben kifejtettekre a Versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont 2010. augusztus 2. és 2010. november 21. között megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében írt tilalmat azáltal, hogy az általa közzétett hirdetésekben az ecettel kapcsolatban valótlannul állította, hogy annak használata ellenére a mosógép vízkövesedés következtében meghibásodhat, illetve, hogy az ecet a mosógépben rozsdásodást okozhat, ezáltal a saját termékéről megtévesztésre alkalmas képet sugallt.
82. Ezen magatartása az Fttv. 6. § (1) bekezdés bg) pontja szerint alkalmas arra, hogy a fogyasztót megtéveszse az áru adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények tekintetében.
83. A jogsértés Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján történő megállapítása mellett a Versenytanács bírságot szabott ki az eljárás alá vonttal szemben a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján, a bírság összegét a Tpv. 78. §-a (3) bekezdésének,

¹¹ Ld. 30-41. pontok.

¹² Ld. pl. a Vj-24/2009. és Vj-104/2009. ügyekben hozott elvi jelentőségű döntéseket (A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvénnyel és a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény III. fejezetével kapcsolatos elvi jelentőségű döntései, 2011, I.14.2. és I.14.3. pontok).

illetve a GVH Elnöke és a Versenytanács Elnöke 1/2007. számú közleményének (a továbbiakban: Közlemény) megfelelően meghatározva.

84. A bírság összegének megállapítása során a Versenytanács a jogsértéshez kapcsolódó kommunikációs költségekből indult ki.
85. A bírság összegének megállapítása kapcsán második lépcsőként a verseny torzításával és a jogsértéshez való viszonyulással összefüggő súlyosító és enyhítő körülményeket vette figyelembe a Versenytanács.

A Versenytanács súlyosító körülményként értékelte, hogy

- a jogsértő kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók széles körét érte el,
- az eljárás alá vont magatartása felróható volt, az nem érte el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felelt meg a társadalom értékítéletének.

86. Enyhítő körülményt a Versenytanács jelen eljárásban nem azonosított. Nem tudta enyhítő körülményként figyelembe venni a Versenytanács az eljárás alá vont által hivatkozott felróhatóság hiányát, mivel az a tény, hogy a vállalkozás végeztetett bizonyos kutatásokat, nem releváns annak megítélése szempontjából, hogy az eljárás alá vonttól elvárható volt-e, hogy magatartásának megtévesztésre alkalmasságával tisztában legyen, hiszen ez utóbbi nem vonatkoztatható el a kereskedelmi gyakorlat üzenetétől, amely a fentiek szerint messze túlmutatott a kutatások alapján levonható következtetéseken. Ugyancsak nem tekinthető enyhítő körülmények a jelen esetben az, hogy a jogsértő magatartással az eljárás alá vont felhagyott, mivel arra a kampány befejeztével került sor, az pedig, hogy a jogsértő reklámokat nem tette egy újabb kampány keretében közzé, legfeljebb ezen esetleges súlyosító körülmény hiányaként értékelhető. Az eljárás alá vont hivatkozott továbbá arra, hogy intézkedett a fogyasztói panaszok orvoslása, illetve további panaszok elkerülése érdekében, a Versenytanács álláspontja szerint ugyanakkor a Tudatos Vásárlók Egyesületének írt válaszlevél önmagában nem tekinthető ilyen intézkedésnek.

87. Végezetül, a fentieknek megfelelően kalkulált bírságösszeget a Versenytanács abból a szempontból is megvizsgálta, hogy az – figyelemmel az ügy összes körülményeire – kellő mértékű elrettentő erőt képvisel-e, illetve, hogy nem haladja-e meg a Tpvt.-ben meghatározott törvényi maximumot. Az eljárás alá vont vállalkozás érvelésével szemben a Versenytanács azon az állásponton áll, hogy önmagában a jogsértés megállapítása nem jelent kellő visszatartó erőt. A Versenytanács ebben a körben figyelemmel volt arra a körülményre, hogy korábban már más eljárásokban megállapította, hogy az eljárás alá vont a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított. A korábbi eljárások 4. pontban hivatkozott sorából ugyanakkor a Közleménynek megfelelően csak a Vj-207/2007 számon folyt eljárást vette figyelembe, tekintettel annak befejezési időpontjára (2008. augusztus 26.).

Figyelemmel az eljárás alá vont vállalkozás ismertté vált hirdetési költségeire, továbbá a fentiekben részletezett súlyosító körülményekre, a speciális és generális prevenció céljaira, a Versenytanács a versenyfelügyeleti bírság összegét 15.000.000.- Ft-ban állapította meg.

VIII.

Egyéb kérdések

88. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 110. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.
89. A Ket. 171. §-ának (4) bekezdése értelmében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény és egyes kapcsolódó törvények, valamint a miniszteri hatósági hatáskörök felülvizsgálatával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXXIV. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 46. §-ával megállapított VIII. fejezetét kell alkalmazni az e rendelkezés hatálybalépésekor (2012. február 1.) még meg nem indult végrehajtási eljárásokra is. Ennek alapján a jelen eljárásban alkalmazható a Ket. 2012. február 1-je óta hatályos 140. §-a is, amelynek (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.
90. A Ket. 138. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótléket köteles fizetni. A (3) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Ennek ellentételezéseként a Tptv. 83. §-ának (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az eljáró versenytanács határozata jogszabályt sértett és ennek következtében az ügyfélnek igénye keletkezik a bírság visszatérítésére, a visszatérítendő összeg után a mindenkorijegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő kamatot is meg kell téríteni.
91. A bírságnak a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő
- az eljárás alá vont neve,
 - a versenyfelügyeleti eljárás száma,
 - a befizetés jogcíme (bírság).
92. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas, ami a jelen ügyben az alábbiak szerint megállapítható volt.
93. Az Fttv. 11. §-ának (1) és (2) bekezdése értelmében a Versenytanács megállapította a gazdasági verseny érdemi érintettségének fennállását, mert a kereskedelmi gyakorlat részben országos műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatón keresztül valósult meg, mely esetben a GVH hatásköre az Fttv. 11. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll.

94. A GVH illetékességét a Tpv. 46. §-a megalapozza, mivel ennek alapján az az ország egész területére kiterjed.

Budapest, 2012. november 13.

Váczai Nóra sk.
versenytanácsstag

dr. Berki Ádám sk.
előadó versenytanácsstag

dr. Miks Anna sk.
versenytanácsstag